

## Adliye harc tarifesi kanununa ek noter harc tarifesi kanunu lâyihası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/799)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1515

4 - 5 - 937

### Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 30 - IV - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Adliye harc tarifesi kanununa ek noter harc tarifesi kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

### Esbabı mucibe

Bin iki yüz doksan beş tarihinde meriyete giren mukavelât muharrirliği nizamnamesi ammenin tanzim ve tevsik mercii olan bu müesseseden istifadeyi dar bir alanda bırakmış olmasından ötürü 329 tarihli noter kanunu muvakkati ve eklerle resmî senedlere ilân mahiyet ve kuvveti ve noterlere menkul ve gayrimenkul malların tevdi ve teslim ve idaresi ve emanetleri saklamak salâhiyeti verilmek ve noterler amme mutemedi ve ammenin esrarının tevdi yeri haline ifrag olunmak suretile noksanlar bir dereceye kadar ikmal edilmişti.

Eski hükümler meri olduğu sıralarda tedvin edilmiş ve o vakitki mevzuat ve ihtiyaçlara uygun bulunmuş olan halen meri bulunan noter kanunu 1929 yılında başarılan adli inkilâptan sonra yeni kanunî mevzuatımız ile bittabi ahenk ve insicam temin edememiş ve tatbikatta görülen ihtiyaçları da önliyememekte bulunmuş olmakla beraber yeni mevzuatın hangi hükümlerini kaldırmış ve hangileri meri bulunmuş olduğu hususunda bir hayli tereddüdler vukua gelmekte bulunmuş olmasından noter kanununun da yeni mevzuatımıza göre tekrar kaleme alınması zarureti günden güne artmıştır.

İsviçrenin Nöşatel ve diğer kantonları kanunlarıyla Avusturya noter kanunundan ve İstanbul noterleri tarafından tarihinde tanzim olunan kanun lâyihasından istifade olunmak ve bilhassa yeni mevzuatımıza mütenazır olmak üzere tatbikatta görülen ihtiyaçlara göre işbu kanun lâyihası kaleme alınmıştır.

Tanzim ve tevsik işlerini gören noterlerin bugün meri kanunda olduğu üzere harçtan dörtte bir almak ve gördüğü bazı işlerden ücret almak suretile serbest meslek erbabından olmak üzere bırakılmaları muvafık görülerek lâyiha bu esas dairesinde hazırlanmış ve meslek haline getirilen noterlerin ne gibi vasıfları haiz bulunmaları ve ne suretle yetiştirileceği ve tayinleri usul ve tarzı ve noterliklerin ne suret ve şartlar altında kurulacağı ve kaldırılacağı ve noterlerin aslı vazifelerinden başka ne gibi işler görebileceği lâyihada gösterilmiştir.

Lâyihanın bab ve bölümlerinde kayid ve dosyaların tutulma ve işlerin görülme tarzı; tanzim, tasdik, tebliğ işleri, iş sahiblerinin ehliyet, şahid, muarrif ve tercümanlarda aranılması gerekli vasıflar ve dinleme usul ve şartları, noterlerin vazifesi, noter senedlerinin hüküm ve kuvveti ve hangi hallerde noter senedi olmak vasıflarını kaybedeceği, inzibatî ceza ve mesuliyetleri ve yaptıkları yolsuz muameleler ilgililerin zararını intaç ettiği takdirde harc ve ücretten başka ayrıca se-

beb oldukları zararları tazmin edecekleri ve noter olmak vasıflarını kaybettikleri takdirde muhakemeye ihtiyaç olmaksızın azlolunabilecekleri ve noter yanında çalışacakların haiz olmaları lâzımgelen vasıflar hak ve borçları ve yaptıkları yolsuz muamelelerden rücu hakkı baki kalmak üzere noterlerin malen mesul olacakları gösterilmiştir.

Noter teşkilâtından istihdaf olunan gayenin elde edilebilmesi için noterlerin tecrübe görmüş hukuk fakülteleri mezunlarından mürekkebe olması gereklidir. Kanun lâyihasının tanziminde vazifelerini aidaat ile gören noterliklere Hukuk fakültesi mezunlarının rağbetlerini celb ve mevcudların mesleklerine bağlılıklarını ve gayretlerini arttırmak ve meslekin ileride inkişafını hazırlamak için istikballerini temin edecek tedbirlerin göz önünde bulundurulması zarurî görülmüştür. Bu mülâhaza ile noterlerin verdikleri ve vazifelerinden ayrıldıklarında bir ilişkileri olmadığı takdirde kendilerine red ve iade edilecek olan teminat akçeleriyle yıllık varidatlarından münasib bir miktar meblâğın ve noterlere tevdi olunacak emanet paraların faizleri sermayesini teşkil etmek üzere Ankarada bir yardım sandığı kurulması ve bu sandığın ölüm halinde ailelerine veya tahdidi sin ve malûliyet gibi sebeblerle vazifelerinden ayrılanlara münasib bir ikramiye verilmesi uygun bir tedbir telâkki olunmuştur ve bu sandığın teşkil ve idare suretleri ve yardım nisbetinin ayrıca bir nizamname ile tayin ve tesbiti ihtiyaca daha uygun görülmüştür ve lâyihada umumî esaslar gösterilmek suretile iktifa olunarak müteferri noktaların, lâyiha kanuniyet kesbettikten sonra tatbik suretini gösterir nizamnamede gösterilmesi münasib görülmüştür.

Noter harç tarifesinin adliye harç tarifesi kanununa bir fasıl olarak ilâvesi muvafık görülerek lâyiha bu suretle kaleme alınmıştır. Noter harç tarifesinde halkın tanzim ve tevsika karşı rağbetini çoğaltmak maksadı istihdaf olunarak harçlar ziyadeleştirilmemiş, ancak yeni mevzuatımıza göre konması gerekli harçlar konmuş ve tatbikatta bir çok müşkülleri mucib olan hususlar tamamlanmış ve murakabeyi kolaylaştırmak ve Hazine hukukunun ziyana mahal bırakmamak üzere harç pullarının dairede hıfzolunacak nüshalar üzerine yapıştırılması esas kabul edilmiştir.

Lâyihada, maktu harçlar muntazam bir silsile altında ve bunların dışında kalanların nisbî harçları bağlı olduğu gösterilmek suretile hem tatbik edeceklerin ve hem de iş sahiblerinin anlayabileceği surette sade bir şekilde kaleme alınmak esası gözetilmiştir.

### Adliye encümeni mazbatası

*T. B. M. M.*

*Adliye encümeni*

*Esas No. 1/799*

*Karar No. 32*

30 - V - 1938

### Yüksek Reisliğe

Adliye vekilligince hazırlanıb Başvekâletin 4 - V - 1937 tarih ve 6/1515 sayılı tezkeresile Büyük Millet Meclisine sunulan Adliye harç tarifesi kanununa ek kanun lâyihası Adliye encümenine havale olunmakla Adliye vekili huzurile tedkik ve müzakere olundu.

Noterler hakkında tanzim kılman kanun lâyihası mevzuatımıza uygun olarak bir çok yeni hükümleri ihtiva etmesine göre noterler tarafından istifade edilen harçlarından bu esaslara göre değiştirilmesi zarurî olduğundan encümenimiz lâyihayı esas itibarile kabul etmiş ve maddeler

üzerinde yapılan tedkikte halk arasında yapılan akid ve işlerin tevsiki ve umumun güvenini kazanmış olması pek tabii olan noterlerin idarelerine ve yedi emanetlerine tevdi olunacak işlerin kolaylıkla gördürülmesi için istifa edilecek hareların pek ağır olmamasına ve aynı zamanda da kanunî hüküm ve kıymetleri itibarile ehemmiyetleri aşıkâr olan noterlik vazifesini görenlerin geçimlerinin de teminine itina edilerek bu hususları telif edecek tarzda kanun lâyihasında yazılı harelar kabul ve bazılarında da değişiklikler yapılmıştır.

Encümenimizce kabul edilen lâyiha, havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Erzurum
Münir Çağıl	Salâh Yargı	Fuad Şirmen

Antalya	Ankara	Kayseri
T. Arıcan	M. Ökmeç	H. F. Perker
Konya	Kocaeli	Kocaeli
R. Türel	Hayri Tan	Ragıp Akca
Gazi Anteb	Denizli	Kayseri
Ö. A. Aksoy	N. A. Küçüka	Reşid Özsoy

### Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.  
Bütçe encümeni  
Mazbata No. 182  
Esas No. 1/799

21 - VI - 1938

### Yüksek Reisliğe

Adliye hare tarifesi kanununa ek noter harç tarifesi hakkında olub Başvekâlet'in 4 - V - 1937 tarih ve 6/1515 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Adliye encümeni mazbatasile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Adliye vekili hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Lâyiha, noter harçlarını tesbit etmektedir. Bu harçların ne suretle ve ne nisbetlerde alınacağı 15 tesrinievvel 1329 tarihli ve unvanı bilâhare noter kanunu olarak değiştirilen kâtibi âdil kanununda bir kısım olarak yazılı bulunmakta idi. Ahiren Yüksek Meclise kabul buyurulan yeni noter kanunu bir maddesile mezkûr 1329 tarihli kanunu tamamen ilga ederek bu meyanda noter harçlarına aid kısmı da kaldırmıştır.

Noter harçları esas itibarile Adliye harçlarından bir kısım teşkil etmekte olduğundan Hükümetçe adliye harc kanununa eklenmesi münasib görülmüş ve bu maksadla hazırlanan lâyiha Adliye harç tarifesi kanununa ek olarak Yüksek Meclise sevk edilmiş ve evvelâ Adliye encümeninde tedkikatı yapılarak mezkûr encümenince hazırlanan mazbata ile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Adliye encümenince hazırlanan metin üzerinde müzakeresi yapılmıştır.

Bu müzakere neticesinde muhtelif tarihlerde muhtelif kanunlarla tadil edilmiş bulunan noter

harçlarına aid hükümleri bir arada toplamak ve yeni mevzuata göre bu hükümlerde icab eden değişiklikleri yapmak maksadile hazırladığı ve şimdiye kadar cari harc miktarı ve nisbetlerinde esaslı bir değişiklik de yapmadığı anlaşılan lâyiha esas itibarile ve Adliye encümeninin hazırladığı şekilde Encümenimizce kabul edilmiş yalnız açık veya kapalı vasiyetnamelerin kabul ve hıfzında her imza başına dörd yüz kuruş harc alınması Adliye encümeninin 15 nci maddesinde zikredilmiş ise de bu miktarı çok gören Encümenimiz bunu yarıya indirmek suretile bir tadil yapmıştır.

Müstacelen müzakere edilmek dileğiyle Umumi Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	İsparta	Trabzon
	M. Unsal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Gazi Anteb
F. Öymen	E. S. Akgöl	A. H. Ayerdem
Kırşehir	Malatya	Malatya
M. Seyfeli	M. Öker	O. Taner
Mardin	Ordu	Sivas
R. Erten	H. Yalman	R. Çiner
Trabzon		
Sırrı Day		

### BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Vasiyetname harcı

**MADDE 15** — Açık veya kapalı vasiyetnamelerin kabul ve hıfzında her imza başına 200 kuruş harc almır.

( S. Sayısı : 291 )

## HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Adliye harç tarifesi' kanununa ek noter harç tarifesi kanunu lâiyhası*

### Umumî hükümler

*Noter harçlarının sureti istifası*

**MADDE 1** — Noterlerin yaptıkları işler bu kanunda yazılı harçlara tâbidir.

Harçlar, kullanılan harç pullarile damğa ve tayyare ve hukuk iane ve belediye pulları ve hazineye aid kıymetli kâğıtlar ve hususî kanunlarına göre yapıştırılan diğer pullarla istifa olunur.

*Pulların yapıştırılması*

**MADDE 2** — Harç pulları aid olduğu iş kâğıdının noterliklerde kalan nüshalarına yapıştırılıp zımbalamak ve daire mühürü basılmak suretiyle iptal olunur. Tarih ve yevmiye defterinin sıra sayısı da pulun üzerine yazılır. Diğer pulların iptali kanunlarına göre yapılır.

*Harcın maktu veya nisbî alınacağı*

**MADDE 3** — Harçlar ya işin esası olan para üzerinden bu kanunda gösterilen bir nisbet dairesinde veya işin mahiyetine göre kâğıdların her tanesi veyahut her imza veya mühür veya işaret veya tarih için maktuan alınır.

*Ziyade ve eksik harç alınmaması ve işin bozulması halinde noterin tazminat vermesi*

**MADDE 4** — Bu kanunda yazılı miktardan ziyade ve eksik harç alınmaz. Yaptığı iş noterin kusurundan dolayı mahkemece bozulacak olursa alınan harç ve ücretleri noter öder.

Harç ve ücretlerin geri verilmesi alâkalıların tazminat isteğine mâni olmaz.

*Birden ziyade iş ve şahıslardan alınacak harçlar*

**MADDE 5** — Bir kişinin temsil ettiği şahısların taaddüdü harcın artmasına sebep olmaz.

## ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

### Umumî hükümler

*Noter harçlarının istifa sureti*

**MADDE 1** — Noterlerin yaptıkları işler bu kanunda yazılı harçlara tâbidir. Bu harçlar pulları yapıştırılmak suretile istifa olunur.

Kanunlarına tevfiikan alınacak diğer harç ve resim ve ianeler dahi pulları yapıştırılmak ve kıymetli kâğıtlar kullanılmak suretile alınır.

*Pulların yapıştırılması*

**MADDE 2** — Harç pulları aid olduğu iş kâğıdının noterliklerde kalan nüshalarına yapıştırılıp zımbalanmak ve daire mühürü basılmak suretile iptal olunur. Tarih ve yevmiye defterinin sıra sayısı da pulun üzerine yazılır. Diğer pulların iptali kanunlarına göre yapılır.

Kira kontratolarile tüccar defterleri bu hükümden müstesnadır.

*Harcın maktu veya nisbî alınacağı*

**MADDE 3** — Hükümetin üçüncü maddesi aynen

*İşin bozulması halinde noterin harçları veya ücretleri iadesi*

**MADDE 4** — Tanzim veya tasdik muameleleri noterin kusurundan dolayı mahkemece hükümsüz addolunursa noter alınan harç ve ücretleri öder.

Harc ve ücretlerin geri verilmesi alâkalıların umumî hükümler dairesinde tazminat istemesine mâni olamaz.

### Birinci bölüm

*Birden ziyade iş ve şahıslardan alınacak harçlar*

**MADDE 5** — Bir kişinin temsil ettiği şahısların taaddüdü harcın artmasına sebep olmaz.

Bir işte müştereken hareket eden vekillerin ve bir borca kefalet eden müteselsil kefillerin bir kâğıda koyacakları müteaddid imzalar bir imza sayılır.

Ancak mümessil haiz olduğu birden ziyade sıfatlara istinaden imza ederse sıfatları sayısınca harç çoğaltılır.

Bir kişi hem kendisi için ve hem başkalarını temsil suretile imza ederse kendisi için ayrı ve başkaları için de yukarıdaki fıkralara göre ayrı harç almır.

Birden ziyade kimseler bir kâğıda ayrı, ayrı işler ve paralar için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri için harç almır.

#### *Harç alınacak esas*

**MADDE 6** — Birbirile alâkalı olan işler bir arada bulunursa en yüksek harç alınmasını gerektiren iş üzerinden bir harç almır.

Birden ziyade kimseler bir kâğıda ayrı, ayrı işler ve paralar için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri kısım için harç almır.

#### *Bin kuruşun küsuru*

**MADDE 7** — Nisbî harç alınacak işlerde bin kuruşun küsurundan beş yüz kuruşa kadarı hesab edilmez. Beş yüzdenden yukarısı tam sayılır. Ancak harcm küsuru kuruşa çıkarılır.

#### *C. M. Umumisinin isteyeceği örnek*

**MADDE 8** — Amme hukukuna ilişkili işlerde C. Müddei umumilerinin isteyecekleri örneklerden resmî harçlar alınmaz. Ancak alâkalıların isteği üzerine olursa harçlarını onların ödemesi lâzım gelir.

#### *Harç alınmayacak akidler*

**MADDE 9** — Pey akçası, zamanı rücu, ücret tevkihi ve cezaî şart gibi bir akdin müeyyidesi kabilinden olan taahhüdler başlı başına bir akid mevzuu olmadıkça harç alınmaz.

#### **İkinci bölüm**

#### *Maktu harçlar*

#### *Maktu harç alınacak işler*

**MADDE 10** — Umumî vekâletname, umumî

Bir işte müştereken hareket eden vekillerin, ve bir borca kefalet eden müteselsil kefillerin bir kâğıda koyacakları müteaddid imzalar bir imza sayılır.

Ancak mümessil haiz olduğu birden ziyade sıfatlara istinaden imza ederse sıfatları sayısınca harç çoğaltılır.

Bir kişi hem kendisi için ve hem başkalarını temsil suretile imza ederse kendisi için ayrı ve başkaları içinde yukarıdaki fıkralara göre ayrı harç almır.

Birden ziyade kimseler bir kâğıda ayrı ayrı işler için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri kısım için harç almır.

#### *Harç alınmasında esas*

**MADDE 6** — Bir birile alâkalı olan işler bir arada bulunursa en yüksek harç alınmasını gerektiren iş üzerinden bir harç almır.

#### *Salâhiyetli makamların isteyecekleri örnekler*

**MADDE 7** — Amme hukukuna ilgili işlerde salâhiyetli makamların isteyecekleri örneklerden harç alınmaz.

#### *Harç alınmayacak akidler*

**MADDE 8** — Hükûmetin 9 ncu maddesi aynen.

#### **İkinci bölüm**

#### *Maktu harçlar*

#### *Maktu harç alınacak işler*

**MADDE 9** — Umumî vekâletname, umumî

ibra, umumî makbuz, tahkimnamelerle içinde belli bir para yazılı olmayan veya belli bir para yazılı diğer bir işe atfedilmeyen kefaletnamelerle ölüme bağlı tasarruf sened ve mukaveleleri, ölüncüye kadar bakma, kaydı hayatla irad bağlanması, tesis, aile vakıfları, evlâd edinme, evlenme, karı koca mallarının idaresi, hibe, sulh, taksim ve ifraz (paylaşım ve ayırma), (Şu'f'a ve işтира vefa hakları 658, 660) ve bunlardan rücu ve bunların feshi hakkında ve bunların teferruatına dair bütün sened, mukavele ve kâğıdlardaki beher imzadan ve bir mahfaza içinde saklanacak değeri belli olmayan her emanetten ve noter tarafından resen yapılacak zabıt varakalarından maktuan iki yüz kuruş harç almır.

Hususî vekâletnamelerden beher imza için otuz kuruş almır.

*Protesto ve ihbarname harcı*

**MADDE 11** — Ticarî senetlerin vadesinde kabul ve ödenmemesi sebeplerinden dolayı çekilecek protesto ve ihbarın beher tanesinden maktuan 80 kuruş harç almır.

*Tebliğ harcı*

**MADDE 12** — Yapılacak her nevi tebliğat için ve tebliği isteyen tarafa verilecek nüshalarından altmış kuruş harç almır.

*Defter tasdiki harcı*

**MADDE 13** — Ticaret kanunu hükmüne göre tüccar defterleri sahifelerinin tasdikinden beher defter başına:

- |  |        |
|--|--------|
| 1) Yüz sahifeye kadar  | 50 Kr. |
| 2) Yüz sahifeden yukarı beher elli sahife ve küsurundan      | 25 Kr. |
| 3) Tahmiliye senetlerinin yazılmasında eşyanın her tonundan  | 2 Kr.  |
| 4) Kaptan ve tayfa ve amele defteri yazılmasında adam başına | 5 Kr.  |
- harç almır.

*Defter kapatma harcı*

**MADDE 14** — Ticaret kanunu hükümlerine göre tüccar defterlerinin son kayıtlarının tasdi-

ibra, umumî makbuz, tahkimnamelerle ölüme bağlı tasarruf sened ve mukaveleleri, ölüncüye kadar bakma, kaydı hayatla irad bağlanması, tesis, aile vakıfları, evlâd edinme, karı koca mallarının idaresi, hibe, taksim ve ifraz ve bunlardan rücu ve bunların feshi hakkında ve bunların teferruatına dair bütün sened, mukavele ve kâğıdlardaki beher imzadan ve bir mahfaza içinde saklanacak değeri belli olmayan her emanetten ve noter tarafından resen yapılacak zabıt varakalarından maktu olarak iki yüz kuruş harç almır.

Hususî vekâletnamelerden beher imza için altmış kuruş almır.

*Protesto ve ihbarname harcı*

**MADDE 10** — Hükümetin 11 nci maddesi aynen

*Tebliğ harcı*

**MADDE 11** — Yapılacak her nevi tebliğ ve ihtarlarm, tebliğ ve ihtarı isteyen tarafa verilecek nüshalar da dahil olmak üzere beherinden altmış kuruş harç almır.

*Defter tasdiki harcı*

**MADDE 12** — Ticaret kanunu hükmüne göre tüccar defterleri sayfalarının tasdikından beher defter başına :

- |   |       |
|---|-------|
| 1) Yüz sayfaya kadar  | 50 K. |
| 2) Yüz sayfadan yukarı beher elli sayfa ve küsurundan         | 25 »  |
| 3) Konşimentoların yazılmasında eşyanın her tonundan          | 2 »   |
| 4) Kaptan ve tayfa ve amele defteri yazılmasından adam başına | 5 »   |
- harç almır.

*Defter kapatma harcı*

**MADDE 13** — Ticaret kanunu hükümlerine göre tüccar defterlerinin son kayıtlarının tasdi-

kinden beher defter başma maktuan seksen kuruş harç almır.

*İşleri düzeltme harcı*

**MADDE 15** — Önce yapılmış işlerdeki eksigin düzeltilmesi için yapılacak beyannamelerden imza başma yirmi kuruş, ancak bu düzeltme işin mahiyetini değiştiriyor veya değerini arttırıyorsa ona göre maktu veya nisbî harç almır.

*Vasiyetname harcı*

**MADDE 16** — Açık veya kapalı vasiyetnamelerin kabul ve hıfzında her imza başma ve itibarı malî tahkikatı için maktuan dörd yüz kuruş harç almır.

*Suret ve tercüme harcı*

**MADDE 17** — Alâkalılara ve ibraz edenlere verilecek her türlü kâğıd ve sened (Tercüme) ve kayid örneklerinin ve tercümelerinin beher kâğıdımdan yirmi kuruş harç almır.

Her kâğıdım kaç satır ve satırım kaç kelimeyi ihtiva edeceği nizamnamede gösterilir.

*Zabıt, keşif ve şahadetname harcı*

**MADDE 18** — İçinde değeri yazılı olmayan ve alâkalılar tarafından imza edilen zabıt varakalarile keşifname ve şahadetnameden imza başma altmış kuruş harç almır.

*Kanunda yazılı olmayan evraktan alınacak harç*

**MADDE 19** — İçinde değeri yazılı bulunmayan ve alacak harç gösterilmiş olmayan her türlü sened ve mukavele ve kâğıdlardaki imzalardan beher imza başma altmış kuruş harç almır.

*Mukavele feshi harcı*

**MADDE 20** — Mukavele feshinde her imza için altmış kuruş ancak bir borç veya değeri belli bir taahhüde ikrar edilirse buna göre nisbî harç almır.

Yalnız belediye pulları yapıştırılan mukavelelerden elli kuruş harç almır.

kindan beher defter başma maktuan 50 kuruş harç almır.

*İşleri düzeltme harcı*

**MADDE 14** — Hükümetin 15 nci maddesi aynen

*Vasiyetname harcı*

**MADDE 15** — Açık veya kapalı vasiyetnamelerin kabul ve hıfzında her imza başma 400 kuruş harç almır.

*Suret ve tercüme harcı*

**MADDE 16** — Hükümetin 17 nci maddesi aynen

*Zabıt keşif ve şahadetname harcı*

**MADDE 17** — Hükümetin 18 nci maddesi aynen

*Kanunda yazılı olmayan evraktan alınacak harç*

**MADDE 18** — Muayyen bir meblâğı muhtevi olmayan ve alacak harcı kanunda gösterilmiş olmayan her türlü sened, mukavele ve kâğıdlardaki imzalardan beher imza için altmış kuruş harç almır.

*Mukavele feshi harcı*

**MADDE 19** — Hükümetin 20 nci maddesi aynen.

Üçüncü bölüm

Nisbî harçlar

**MADDE 21** — Maktu harçlar kısmında yazılı olmayan bütün sened, mukavele ve kâğıdlardan işin mahiyetine göre:

Değeri on liraya kadar olanlardaki beher imzadan	20 Kr.
Değeri elli liraya kadar olanlardaki beher imzadan	40 Kr.
Değeri elli liradan yüz liraya kadar olanlardan beher imzadan	80 Kr.

Harç almır. Bunlardan fazlası için her yirmi lirada bir kuruş zam edilir.

Sulhlarda bedeli sulh, rehinlerde bedeli rehin, kiralarda mukaveledeki müddete göre kira karşılığının mecmuu, hizmet akdinde müddete göre verilecek ücretin mecmuu ve müddet belli değilse bir senelik ücret, sermayeli şirketlerde konulan ve ileride konulması teahhüd edilen sermayenin mecmuu harca esas olur. Kiralamanın devir ve bozulmasında geri kalan müddete ve sermayenin arttırılmasında yalnız arttırılan kısma ve sermaye paylaşmasında mevcut miktara göre yukarıda yazılı nisbet dairesinde harç hesap edilir.

Müddetin uzatılması ve vadenin yenilenmesi halinde yarı harç almır.

*Emanet ücreti*

**MADDE 22** — Saklanmak veya idare edilmek üzere verilen değeri belli olan emanetlerden:

1 - On liraya kadar olanlardan	20 Kr.
2 - Elli liraya kadar olanlardan	40 Kr.
3 - Yüz liraya kadar olanlardan	80 Kr.
4 - Yüz liradan yukarısı için beher yirmi liradan	1 Kr.

Harç almır.

Emaneti verme ve alma müddeti bir seneyi geçerse her sene için evvelki alınan harcm yarısı almır.

Üçüncü bölüm

Nisbî harçlar

*Nisbî harc alınacak işler*

**MADDE 20** — Maktu harçlar kısmında yazılı olmayan bütün sened, mukavele ve kâğıdlardan işin mahiyetine göre:

	Kuruş
Değeri on liraya kadar olanlardaki beher imzadan	20
Değeri elli liraya kadar olanlardaki beher imzadan	40
Değeri elli liradan yüz liraya kadar olanlardan beher imzadan	80

Harç almır.

Bunlardan fazlası için her yirmi lirada bir kuruş zammedilir.

Sulhlarda bedeli sulh, rehinlerde bedeli rehin, kiralarda mukavelelerdeki müddete göre kira karşılığının mecmuunu, hizmet akdinde müddete göre verilecek ücretin mecmuu ve müddet belli değilse bir senelik ücret, sermayeli şirketlerde konulan ve ileride konulması taahhüd edilen sermayenin mecmuu harca esas olur. Kiralamanın devir ve bozulmasında geri kalan müddete ve sermayenin arttırılmasında yalnız arttırılan kısma ve sermaye paylaşmasında mevcut miktara göre yukarıda yazılı nisbet dairesinde harç hesap edilir.

Müddetin uzatılması ve vadenin yenilenmesi halinde yarı harc almır.

Nisbî harç alınacak işlerde bin kuruşun küsurundan bes yüz kuruşa kadarı hesap edilmez. Beş yüzden yukarısı tam sayılır.

*Emanet harcı*

**MADDE 21** — Saklamak veya idare edilmek üzere, verilip değeri belli olan emanetlerden:

	Kuruş
1) On liraya kadar olanlardan	10
2) Elli liraya kadar olanlardan	20
3) Yüz liraya kadar olanlardan	40
4) Yüz liradan yukarısı için beher on liradan	1

Harc almır.

Emaneti verme ve alma müddeti bir seneyi geçerse her sene için evvelce alınan harcm yarısı almır.

*Türk paralarından başka paralardan alınacak harçlar*

**MADDE 23** — İş yabancı memleketlerin kâğıd ve paraları üzerine yapılırsa damğa kanununun 10 ncu maddesi mucibince Maliye vekâletince her altı ayda bir tesbit ve ilân olunan listeye göre Türk parasına çevrilerek bunun üzerinden harç almır. Yabancı maden paraları üzerine yapılan işlerde piyasaya göre kıymetleri tahkik edilerek bunun üzerinden ve kıymetleri anlaşılamazsa maktu harç almır.

İş, hisse senedleri, tahviller, bankonotlar gibi kıymeti değişen evrak ve Maliye vekâletince damğa kanunu mucibince tesbit ve ilân edilmeyen yabancı paralar ve kıymetli evrak üzerine yapılırsa borsadan ve ticaret odalarından öğrenilerek alınacak malûmat üzerine Türk parasına çevrilip bunun üzerinden harç almır.

*Kanunun meriyeti*

**MADDE 24** — Bu kanun neşrinden üç ay sonra meriyete girer.

*Kanunu yürütecekler*

**MADDE 25** — Bu kanunun yürütülmesine İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 - IV - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	M. Erkmen

*Türk parasından başka paralardan alınacak harçlar*

**MADDE 22** — İş yabancı memleketlerin kâğıd ve paraları üzerine yapılırsa damga kanununun 10 ncu maddesi mucibince Maliye vekâletince her altı ayda bir tesbit ve ilân olunan listeye göre Türk parasına çevrilerek bunun üzerine harç almır. Yabancı madenî paralar üzerine yapılan işlerde piyasaya göre kıymetleri tahkik edilerek bunun üzerinden ve kıymetleri anlaşılamazsa maktu harc almır. İş, hisse senedleri, tahvilleri, bankonotlar gibi kıymeti değişen evrak ve Maliye vekâletince damga kanunu mucibince tesbit ve ilân edilmeyen yabancı paralar ve kıymetli evrak üzerine yapılırsa borsada ve borsa olmayan yerlerde ticaret odalarından öğrenilerek alınacak malûmat üzerine Türk parasına çevrilip bunun üzerinden harç almır.

*Kanunun meriyeti*

**MADDE 23** — Bu kanun 1 Eylül 1938 tarihinden itibaren meriyete girer.

*Kanunu yürütecekler*

**MADDE 24** — Hükûmetin 25 nci maddesi aynen.